

प्राकृतिक स्रोतमा स्थानीयलाई अधिकार दिने दलीय प्रतिबद्धता

काठमाडौं । प्रमुख दलका नेताहरुले नयाँ बन्ने संविधानमा प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापनको स्वामित्व र अधिकार स्थानीय समुदायलाई दिलाउन पहल गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका छन् । समुदायमा आधारित वन सहजकर्ता सञ्जाल नेपाल र ग्रीन मिडियाले राजधानीमा आयोजना गरेको अन्तर्क्रियामा प्रमुख दलका नेताहरुले हरित अर्थतन्त्रको विकास विना देशको अर्थतन्त्र मजबुत बन्न नसक्ने बताएका हुन् ।

कार्यक्रममा नेकपा एमालेका नेता प्रदिप नेपालले केन्द्र सरकार कमजोर भएपनि स्थानीय सरकार र समुदायलाई भने अत्यन्तै मजबुत बनाउनुपर्ने बताए । १७ वर्षदेखि स्थानीय निकायमा निर्वाचन नहुदा नागरिकहरु अधिकारबाट वञ्चित भएको भन्दै नेपालले स्थानीय निकायको निर्वाचन वा पुनस्थापना तत्कालै हुनुपर्ने बताए । प्राकृतिक स्रोतमा स्थानीयको अधिकार स्थापित गर्न एमालेले आफ्नो निर्वाचन घोषणापत्रमै सो विषय समेट्ने नेपालले प्रतिबद्धता जनाए ।

कार्यक्रममा एनेकपा माओवादीका नेता खिमलाल देवकोटाले प्राकृतिक स्रोतसाधनहरुमाथि स्थानीयको स्वामित्व, कृषिमा आधुनिकिकरण तथा बैज्ञानिक भूमिसुधार जस्ता विषय आफ्नो पार्टीले प्रमुखताका साथ उठाउने बताए । जल, जंगल, जमिन, जडिबुटि र जनशक्ति विना संबृद्ध नेपाल सम्भव नरहेको चर्चा गर्दै देवकोटाले प्राकृतिक स्रोत सार्वभौम जनताको मौलिक अधिकारभित्र पार्न पहल गर्ने जनाए । सोही कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेसका नेता डा. प्रकाशरण महतले प्राकृतिक स्रोतहरुको परिचालन, संरक्षण र उपयोग समुदायले गर्दा प्रभावकारी भएको बताए । स्रोतमाथि स्थानीयको अधिकार स्थापित हुदा सामुदायिक वन लगायतको अवस्था सुदृढ बन्दै गएको भन्दै महतले भावी संविधानमा सो विषय हककै विषयमा लिपिबद्ध गरिने उल्लेख गरे । कानुन बनाउने बेलामा पनि खबरदारी जरुरी रहेको चर्चा गर्दै उनले समुदायलाई अधिकार दिने कुरा कांग्रेसलाई पूर्णरूपमा स्विकार्य रहेको बताए ।

कार्यक्रममा प्राकृतिक स्रोत राष्ट्रिय परिसंघका डिल्ली घिमिरे, सामुदायिक वन अन्तर्राष्ट्रिय संजालका घनश्याम पाण्डे, फेकोफोनकी अध्यक्ष अप्सरा चापागाइ, प्राकृतिक स्रोत जनसंसदका आनन्द प्रसाद पोखरेल लगायतले समुदायलाई अधिकार दिएका क्षेत्रमा स्रोतहरुको संरक्षण राम्रो भएको बताए । प्राकृतिक स्रोतसाधनमा राज्यले नियन्त्रण गर्दा गरिबी बढेको भन्दै उनीहरुले समुदायलाई सबल बनाउदा राज्य नै संबृद्ध बन्नेतर्फ दलहरुको ध्यानाकर्षण गराए ।